

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 25 Czerwca r. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 16 czerwca.

(z Gazety Senackiej).

Przez Najwyższy ukaz J. C. M. d. 31 maja datowany w obozie pod twierdzą *Isakczy*, Radca Tajny, Senator, Baron *von-der-Pahlen*, nayłaskawiey mianowany Kuratorem wydziału edukacyjnego Dorpatskiego, z przeznaczeniem po 3000 rubli co rok stołowych, prócz innych wyznaczeń, przezeń pobieranych.

Przez drugi ukaz tegoż dnia datowany: Greko-Unickiemu Biskupowi Wikaryalnemu, Cyrylemu *Siorocińskiemu*, naymilszowiey rozkazano zasiadać w Kollegium Duchowném Greko-Unickiem.

CESARZ JEGOMOŚĆ d. 17 maja w *Odessie* potwierdzić raczył Opinią Rady Państwa, zgodnie z wnioskiem Rządzącego Senatu, przywracającą, Jakóbowi, Michałowi i Eliaszowi *Brochowiezom*, zapisanym do stanu mieskiego w mieście *Newlu*, dostojność szlachecką, przodkom ich przez Królów Polskich nadaną, a mianowicie utwierdzoną przywilejami: *Władysława IV* na majątność *Owsianowską*, r. 1635, *Kazimierzowi*, i *Stanisława Augusta* w 1769 na woźniostwo Województwa *Witebskiego*, *Maciejowi*, *Brochowiezom* służącemi.

Sankt-Petersburg dnia 15 czerwca.

(Journal de St. Petersburg.)

— Otrzymaliśmy smutną wiadomość, o śmierci niespodziewanej, J. K. W. Wielkiego Xięcia Panującego, Sasko-Weymarskiego, w 71 roku jego życia zdarzoney.

Donoszą z portu *Petropawłowskiego* (w *Kamczatce*) pod d. 16 listopada 1827 r.:

Szalupa wojenna, *Moller*, wyszła z tego portu d. 13 sierpnia zeszłego, pod dowództwem kapitana-leytenanta *Stanikowicza*, a szalupa *Sieniawin*, dowodzona przez kapitana-leytenanta *Luke*, przybyła tu d. 14 września, z rozmaitemi rzeczami, należącemi do skarbu, dla *Kamczatki* i *Ochotska*; odjechała d. 21 października, wypakowawszy swój ładunek.

Bryg, *Elżbieta*, pod dowództwem pomocnika sternika 14 klasy *Olessowa*, z zapasami żywności na rachunek skarbu, z wysokiem i różnemi towarami, należącemi do kupców, przybył tu z *Ochotska* w przeciągu dni 13. Bryg *Alexander*, dowodzony przez kapitana-leytenanta *Zacharowa*, wyprowadzony z *Ochotska* dwoma dniami pierwiey, niż bryg *Elżbieta*, z podobnymże ładunkiem, zapędzony został przez wiatry przeciwne do zatoki *Penzyńskiej*, i d. 28 września, zatonął w uściu *Bolszaja-Reka*, o 243 wiorst od *Petropawłowska*; czeladź i podróżni uratowali się, ale znaczna część ładunku potonęła.

Półów ryb w ciągu tego lata był obfity; mniej było owoców i jarzyn, niż w latach dawniejszych, z przyczyny częstych wybuchnień wygasłego wulkanu *Awaczynskiego*, który się otworzył d. 27 lipca. Panowały tu bardzo gwałtowne wiatry, we wrześniu i październiku. Zima ustaliła się d. 10 listopada.

— Statek angielski *Jerzy IV*, przybył wczoraj wieczorem z *Lubeki* we 4 dni i 4 godziny. Wyruszy zjad do *Lubeki* d. 19 czerwca; z *Lube-*

ki do *Petersburga* d. 29 czerwca; z *Petersburga* do *Lubeki*, d. 10 lipca; z *Lubeki* do *Petersburga* d. 19 lipca; zabiera on podróżnych i towary.

— Do portu *Kronsztadzkiego* weszło po dzień 14 b. m. 496 okrętów. Liczba statków weszłych do portu *Ryckiego*, po d. 9 czerwca, dochodzi 497, wyszło zaś 318.

Kiszeniew, dnia 30 maja.

(Journal de St. Petersburg.)

Do roku bieżącego, *Bessarabija* rządziła się podług regulamentu tymczasowego; ale czas odkrył, że jego rozporządzenia były niedostateczne pod wielą względami. Dobro tej krainy wymagało zmiany. P. Jenerał-Gubernator *Nowo-Rossyjski* i *Bessarabski* przełożył Rządowi projekt do uorganizowania nanowo tej prowincyi; projekt ten, po roztrząśnieniu przez Radę Państwa, został potwierdzony d. 29 lutego zeszłego, przez *NAJJAŚNIEYSZEGO CESARZA*.

Konieczną było rzeczą uwiadomić o nowej organizacyi mieszkańców: zwierzchność miejscowa obrała na to potrzebne środki: 940 exemplarzy nowego urządzenia rozdano władzom kościelnym w prowincyi, dla odczytania po kościołach, i oddania potem władzom miejskim i wiejskim. W kościele naszym katedralnym, regulament ten odczytany został d. 15 kwietnia, po rossyjsku i pomofdawiańsku, w przytomności władz prowincjonalnych i znaczney liczby mieszkańców. Poczém śpiewane było *Te Deum* dziękczynne, za nowe korzyści, jakie nadaje prowincyi urządzenie, zgodne z obecnym stanem rzeczy. Taż ceremonija odbyła się po innych parafiach. Pociuszającą jest myśl, że tak stateczna troskliwość Rządu o tę prowincyę, otwiera w niej nagle nowe źródła pożyteczności dla przemysłu i handlu.

FRANCYA.

Paryż dnia 14 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej).

Jedna z gazet wychodzących w *Marsylii* donosi pod d. 5 b. m., iż statki przewozowe, które w liczbie 32 miały się udać do *Tulonu*, otrzymały przeciwny rozkaz, i wyładowują znajdującą się na nich żywność. Tutejszy zaś *Dziennik Handlowy* twierdzi, iż d. 5 b. m. siedm wspomnianych statków popłynęło z *Marsylii* do *Tulonu*, pod zastoną bryga *le Ruse*. *Dziennik Konstytucjonista* mniema, iż są przeznaczone do *Kadyxu*.

— Dnia 15 —

Ciegle mniemają, iż wyprawa *Tulońska* przeznaczona jest do *Morei*; cztery pułki piechoty dostały muły na dwa bataliony wojenne; przegląd ich odbył się dnia 1go b. m. *Fil-Osmani* (przyjaciele Turków) utrzymują, że wyprawa nie nastąpi, ponieważ dowódca oddziału, Jenerał *Ricard*, dnia 4 b. m. wyjechał nagle do *Paryża*.

Podług listów z *Marsylii*, z d. 3 b. m., rozkaz posłania 32 statków przewozowych z żywnością do *Tulonu*, dla tego został cofnięty, aby jak najsprędzej do przewiezienia jazdy i dział zostały przysposobione; a skoro który będzie przysposobiony do żeglugi, śpiesznie ma być odesłany do *Tulonu*; nad czem też ze wszystkich

sit pracowano. Cztery pułki, do wsiadania na okręt przysposobione, miały każdy 2 bataliony, po 1200 ludzi, z mułami zamiast furgonów. Utrzymywano z pewnością, iż do Morei są przeznaczone. Podług listów z dnia 5, w dniu tym istotnie 5 okrętów przewozowych wystąpiło do *Tulonu*.

Jeden z Dzienników tutejszych zapewnia, iż rząd francuzki rozkazał wreszcie woysku swemu opuścić twierdze *Kadyxu* i *Seo d'Urgel*, co ma być ostatecznie postanowionem na posłuchaniu, które *Hrabia S. Priest* otrzymał u Króla Jmci Hiszpańskiego, w *Saragossie*.

Stychać, iż *Hrabia de la Bourdonnaye* ma być Ministrem skarbu na miejscu *Hrabiego Ray*, *Hrabia Alexis de Noailles* Ministrem spraw zagranicznych, na miejscu *Hrabiego de la Ferronnays*, a *Pan Ravez* Ministrem morskim, na miejscu *Pana Hyde-de-Neuville*.

Hrabia da Ponte, nowy Poseł Portugalski (pisze Dziennik *Konstytucjonista*) przybył wprawdzie d. 9 b. m. do tutejszej stolicy; lecz możemy zapewnić, iż rząd francuzki postanowił go nie uznać.

Jeden z tutejszych dzienników czyni uwagę, iż teraz znajduje się w *Paryżu* 3 Reprezentantów Portugalii, jakoto: 1) *Hrabia da Ponte*, wysłany przez *Infanta Don Miguela*, lecz dotąd nieuznany od rządu francuzkiego; 2) *Kawaler de Barbosa*, dotychczasowy sprawujący interessa, który oświadczył się być jedynie Reprezentantem *Don Pedra*, prawego Króla Portugalskiego; 3) *Kawaler Alvim de Menezes*, który bez upoważnienia ani *Don Pedra* ani *Don Miguela* samowolnie oddał *Kawalera de Barbosa* i wydał rozkazy do Konsulów Portugalskich we Francyi.

ANGLIA.

Londyn dnia 13 czerwca:

(z Gazety Warszawskiej).

Xiążę Lieven, Poseł Cesarzsko-Rosyjski i *Xiążę Polignac*, Poseł Królewsko-Francuzki, mieli dziś naradę z *Xiążciem Wellingtonem* i *Hrabą Aberdeenem*.

W Zjednoczonych Stanach północnej Ameryki trwają jeszcze spory między stronnictwami *Jacksona* i *Adamsa*. Gazety tameczne mają wielki udział w tych zatargach. Jedna z nich umieściła obszerną biografię i opis charakteru *Jenerała Jacksona*, wystawiając w nienawistnym sposobie żądze jego ogarnienia samowładztwa. Druga przytoczyła ograniczoną politycznych jego wiadomości i niechęć ku wzrostowi przemysłu handlowego, oraz wszystkich dzieł prawnie przedsięwziętych, a mających na celu ułatwienie wewnętrznej komunikacji między prowincjami, i polepszenie stanu mieszkańców, co podług jego mniemania, przeszkadzałoby mu do osiągnięcia wysokich urzędów krajowych. Gazeta *Londyńska Times*, poczytuje twierdzenia tych pism publicznych za wynurzenie uczuć narodu północno-amerykańskiego.

Zawiązało się w tutejszej stolicy towarzystwo, dla wystawienia pomnika zmarłemu *Lordowi Byronowi*. W liczbie członków rzeczono go towarzystwa znajdują się *Lordowie: Holland, Devonshire, Landsdown*, *Pan Burdett*, *Poci Moore* i *Campbell*, *Pan B. Constant*, *Goethe* i *Walter Scott*.

Kancelarz skarbowy poda za kilka dni budżet Parlamentowi. Stychać, iż fundusz na umorzenie długów krajowych zmniejszony będzie do 3 milionów funt. szter. (220 mili. zł. pol.) a połowa tej summy ma być zebrana z oszczędności w wydatkach, druga zaś połowa przez wydanie obligów skarbowych. Według podobieństwa do prawdy, obrady Parlamentu ukończą się za 2 lub 3 tygodnie.

Niektóre gazety tutejsze twierdzą, iż dochód z akcyz w ciągu 5 pierwszych miesięcy roku bieżącego był większy o milion funt, szter. (40 milionów zł. pol.), niż w takichże miesiącach roku zeszłego.

Wczorą rozeszła się pogłoska, iż woysko nasze ma być zmniejszone o 10,000 ludzi.

Następująca wieść uczyniła niedawno wrażenie w tutejszej stolicy. Mówią, iż woysko Angielskie, które wróciło z Portugalii otrzymało rozkaz, aby było w pogotowiu do wyprawy, a ztąd domysłano się, że *Infant Don Miguel* ma zamiar wezwać woysko Hiszpańskie do Portugalii.

Z osób, które się na wycieczkach konnych w *Ascot* znajdowały, *Lord Montgarret* doznał następującego przypadku. Po wycieczkach udał się wspomniany *Lord* d. 4 b. m. z kilkunastu towarzyszami swymi do *Eton*, gdzie do godziny trzeciej po północy grali w billard; a potem wracali do *Windsor*. W drodze spotkali ich trzech czeladników szewskich, do których *Lord* odezwał się w sposóbie który ich obraził, i natychmiast wyzwali go do bitwy na kułaki. Nie przyjął *Lord* tego wyzwania i dalej pojechał, lecz dogonił go jeden z czeladników, i tak mocno uderzył w głowę, iż wątpia o życie *Lorda*. Schwytano kulażę.

PARLAMENT.

Izba Wyższa. Dnia 13 b. m. podano kilka petycyy o zniesienie niewoli w zamorskich posiadłościach naszych i niepodwyższanie opłat od zboża. Następnie *Xiążę Wellington* wniósł, aby bil zbożowy drugi raz przeczytano, co też *Izba* większością 57 kresek uchwaliła.

Izba Niższa. Na sessyi dnia 6 b. m. domagał się *Pan Brougham*, aby Ministrowie wnieśli do *Izby* projekt do prawa znoszącego niewolę w Indjach zachodnich, a w przeciwnym razie oświadczył, iż sam zatrudni tę *Izbę*. *Pan Devenport* zapytał Ministra *Peel*, pod jakimi warunkami i komu oddane zostały warownie nad *Tagiem*. Co uczyniono, aby otrzymać pieniądze, należące się od rządu portugalskiego? W jakich stosunkach znajduje się teraz rząd angielski z Portugalskim? *Pan Peel* odpowiedział: iż woysko Angielskie jeszcze przed przybyciem *Don Miguela* miało ustąpić z Portugalii; albowiem już w ten czas nie było obawy obcego wtargnięcia, a rząd, nie dla tego wysłał był woysko, aby się mieszać do sprawy Portugalskiej, lub popierać ten lub ów kształt rządu; że Portugalia niewinna Anglii nawet 200,000 funt. szt. (8 mili. zł. pol.), a dla odzyskania takiego długu zajmować kraj obcy byłoby nieroztropnie i nieprzezornie; że Poseł Angielski w *Lizbonie* zawiesił swoje urządowanie, co już najlepszym jest dowodem, że rząd angielski nie pochwała postępowania *Don Miguela*, a rząd Austriacki zgadza się w tém zupełnie z gabinetem Londyńskim. *Pan Devenport* życzył jeszcze, aby Minister objawił mu korespondencyą dyplomatyczną między Marszałkiem *Beresfordem* i stronnictwami *Don Miguela*. *Peel* odpowiedział, iż tylko Poseł ma prawo wyrażać wolę rządu, a za wszelkie inne czynności osoby, niebędącej Posłem rząd nie jest odpowiedzialny. *Pan Intosh* chciał wiedzieć, czy *Pan Peel* nie podziela zdania Marszałka *Beresforda*, na co *Pan Peel* z gniewem odpowiedział, iż zapytujący się nie powinien o tém wątpić.

PORTUGALIA.

Lizbona d. 29 maja.

(z Gazety Warszawskiej).

Woysko, które ciągnie z *Oporto* przeciw naszej stolicy, składa się ze 3000 piechoty, 800 jazdy i 10 dział. Woysko zaś wysłane na spotkanie jego, pod rozkazami *Margrabiego Tancos*, wynosi blisko 2000 żołnierzy.

Jutro zacznie się w domu *Xięcia Cadaval* zapisywanie tych, którzy chcą służyć w korpusie ochotników rojalistowskich.

Stychać, że *Infant Don Miguel* myśli o wyjeździe z tutejszej stolicy; lecz powszechnie mniemają, iż dozna przeszkody ze strony Anglików.

— Dnia 30 —

Pomimo blokady, wiemy tu, iż główna kwatera *Don Pedra* znajdowała się dnia 28 w *Koimbrze*, a straż przednia w *Leiria*.

Zbiór emigrantów hiszpańskich został prze-

niesiony z *Abrantes* do tutejszego miasta. Ciało dyplomatyczne zamierza wyjechać do *Oporto*.

H I S Z P A N I A. *Madryt dnia 4 czerwca.* (z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 30 z. m. jako w rocznicę imienin Monarchy naszego, Infant *Don Carlos*, brat Królewski, przyjmował tu hołd uszanowania od osób znakomitych. Artyllerya ochotników rojalistowskich strzelała podług zwyczaju, a wieczorem oświecono stolicę.

Ośmy pułk lekkiej piechoty, przeznaczony do wyspy *Kuba*, popłynął dnia 27 kwietnia na siedmiu statkach przewozowych z *Kadyxu* do *Hawanny*, pod zastoną Socio-działowej fregaty *Restauration*, wybudowanej w *Ferrolu*. Pułk ten składa się z 2000 ludzi; ma 180 officerów, i zostaje pod dowództwem Brygadiera *Barradas*.

WIELKIE XIĘZTWO POZNAŃSKIE. *Poznań dnia 19 czerwca.* (z *Gazety Warszawskiej*.)

Z powodu szczęśliwej w mieście naszym obecności Jego Królewiczowskiej Mości, dostojnego Następcy tronu, był dnia pnegdayszego u Xięztwa Ichmość Namiestnikowska wielki obiad, na którym znajdowali się naczelnicy wszystkich władz i przybyli tu obywatele. Wczora około południa, wojsko tutejsze odhyło na placu działowym wielki popis przed Jego Królewiczowską Mością i miało zaszczyt odebrać z ust Jego pochlebne dla siebie wyrazy najwyższego zadowolenia z wykonanych obrotów. O zwykłej porze we wtorek wojsko obchodziło pohyt Królewicza Jmci uroczystym wieczornikiem. Wczora wieczorem było w salonach Xięztwa Ichmość Namiestnikowstwa świetne i liczne zebranie osób tak miejscowych jako i przybyłych tu obcych z okolic. Przepędziwszy dostojny Dziedzic Korony kilka dni w gronie czcigodnej rodziny Xięztwa Ichmość Namiestnikowstwa, udał się dziś o godzinie 9 rano w dalszą podróż do Prus Zachodnich, odprowadzony przez Xięztwo Ichmość Namiestnikowstwo do *Owinsk*.

N I E M C Y. *Sztutgard dnia 15 czerwca.* (z *Gazety Warszawskiej*.)

J. C. M. Wielka Xiężna Rosyjska *HELENA* wyjechała zjad dziś z dostojną Córką swoją, udając się przez *Frankfort* i *Koblenc* do *Ems*, dla używania wód tamecznych.

Od brzegów Menu dnia 18 czerwca.

Ośmierci Wielkiego Xiążęcia Weymarskiego, *Karola Augusta*, mamy następujące szczegóły: Wielki Xiąże postanowił był wrócić z *Berlina* do stolicy swojej przez *Torgawia*, dla zobaczenia tamecznych szaniec i stadniny w *Graditz*. Przez cały dzień był zdrowy. Wieczorem około godziny gtey stał w oknie, paląc *cigaro*, i opierając głowę na ręce. Kamerdynier chciał mu podać filiżankę bulionu, gdy w tém Major *Germar* postrzegł nadzwyczajną zmianę na twarzy W. Xiążęcia. Skoczył zaraz, i z kamerdynierem zaprowadził W. Xiążęcia na sofę; lecz w tej chwili zamknęły się oczy jego nazawsze. Dnia 15 b. m. wieczorem, urzędnicy dworscy i krajowi wraz z wojskiem w *Weymarze*, a nazajutrz inni służący, wykonali przysięgę wierności nowemu, nieobecnemu w ówczas, Wielkiemu Xiążęciu *Karolowi Fryderykowi*. Dnia 15 wieczorem, Professor Doktor *Stark* wyjechał z *Jena* do *Graditz*, dla nabalsamowania ciała nieboszczyka, które ma być przywiezione dnia 19 b. m. do *Weymaru*, i pochowane w wystawionym niedawno grobie Xiążęcym.

W *Moguncyi* daje teraz koncerta 16stoletni wirtuoz *Baron Zygmunt Praun*. Już w drugim roku życia umiał dobrze czytać i pisać, i znał ważniejsze zdarzenia historyczne; zaczynał rok piąty, kiedy został uczniem drugiej klasy gimnazyalney w *Tyrnawie*, i po każdym exami-

nie otrzymywał pierwsze nagrody. W trzynastym roku życia skończył naukę prawa, i w tym czasie otrzymał 18 dyplomatów honorowych ze Włoch, Austrii, Francyi i Niderlandów. N. Cesarz Austriacki ozdobił go orderem *Zaslugi*, Xiężna *Parmy* orderem *Konstantego*, Papież orderem *Złotej ostrogi*, S. *Jana Lateraneńskiego*, i mianował go Hrabią. W trzecim roku życia grał dobrze na skrzypcach i wydoskonalił się później w muzyce pod przewodnictwem *Paganiniego*.

W *Frankforcie* nad *Menem* uważano tego roku poraz pierwszy, dnia 9 lutego, wielką grupę plam na słońcu. Powtórnie widziano ją od dnia 26 lutego do 9 marca; po raz trzeci spostrzegano od dnia 25 marca do 5 kwietnia; po raz czwarty od 20 kwietnia do 2 maja; po raz piąty od 17 maja do 29 maja. Można ją było widzieć przez szkło okopcone, kiedy niebo było czyste, a nawet gołym okiem, kiedy była jasna pogoda. Dnia 13 czerwca pokazała się znów ta grupa, i podług rachunku Astronomów zniknie dopiero dnia 25 czerwca, a pokaże się znów 6 sierpnia.

T U R C Y A. *Od granic tureckich 4 czerwca.* (z *Gazety Warszawskiej*.)

Gazeta wychodząca w *Korfu* z dnia 21 maja donosi: „Rząd Grecki użył najsilniejszych środków przeciw rozpościeraniu się morowego powietrza; Prezes udał się sam do wysp *Idryi* i *Spezzyi*, dotkniętych tą klęską, i w całym kraju, oprócz *Eginy* i *Poros*, kazał odprawiać 24rodniową kwaryantanę. Podróżni z *Modonu* i *Zante* zapewniają, iż niedawno posłano do *Nauplii* trzech Biskupów Greckich, wysłanych ze *Stambułu*, którzy niejaki czas bawili u *Ibrahima* Baszy. Niewiadomo jeszcze, jak zostali przyjęci od Rządu Greckiego. Powstanie Albańczyków w *Koronie* trwa ciągle. Słychać, iż dwóch najsławniejszych wodców swoich, w towarzystwie dwóch Greków, wyprawili łodem do Prezesa Grecyi; cel jednak i skutek ich wystąpienia są niewiadome. Zamknięcie twierdz *Messańskich* jest coraz ściśleysze. Okręty wojenne *Mocarstw* sprzymierzonych wysadziły na ląd ludzi z korbety *Egipskiej*, która płynęła z jeńcami Greckimi i zatrzymaną została. Wypadek ten domyslać się każe, iż wspomnioną korbetę uznano za prawą zdobycz. Obłężenie *Anatolico* trwa ciągle. Warownia ta wiele ucierpiła od rac palnych, rzuconych ze statku parowego *Karteria*.”

Listy z *Zante* pod d. 22 maja donoszą, iż Biskupi Grecyi, wysłani ze *Stambułu* z wiadomą odezwą tamecznego Patriarchy do *Morei* i *Archipelagu*, zabawiwszy krótko u *Ibrahima* Baszy w *Modonie*, wyjechali do *Napoli di Romania*; lecz w drodze aresztował ich Pan *Genoweli*, zwierzchnik powiatów *Kalamata*, *Leondari* i *Imblakia*, i odesłał do Prezesa Grecyi.

Według doniesień z *Prewazy* pod d. 28 maja, *Seraskier Reszyd* Basza znajduje się ciągle w *Arta*. Niektórzy podróżni Grecy, którzy dnia 26 maja przybyli do *Prewazy*, zapewniają, iż dnia 23go tegoż miesiąca uderzyli znów Grecy na *Anatolico* i z powodu przestachu Turków byliby opanowali tę warownią; lecz raca palna, którą Jenerał *Church* wystrzelił, padła na statek Grecki, napełniony prochem i kulami; przez co ów statek zapalił się, i ze wszystkimi będącymi na nim Grekami wyleciał na powietrze. Nieszczęsny ten wypadek zrzucił takie zamieszanie między Grekami, iż się spieszenie cofnęli. Kapitan statku Tureckiego, który dnia 27go maja zawinął z *Modonu* do *Prewazy*, zapewnia, iż niedaleko *Modonu* widział 4ry okręty wojenne Rosyjskie.

Wychodząca w *Smyrnie* Gazeta pod napisem: *Goniec Smyrński* z d. 17 maja zawiera następujące wiadomości z wyspy *Scio* pod d. 8 tegoż miesiąca: „*Jussuf* Basza otrzymał rozkaz, aby całe wojsko Azyatyckie posłał do *Czesmy*; zastąpi je zaś równa liczba *Rumeliotów* i wojska regu-

larnego, którego już 800 ludzi przybyło, a kilka kompanij jest codziennie spodziewanych. Część wojska nieregularnego rozpuszczono, i wróci do stałego łądu. Ogłoszony firman zapewnia nawyrażnie własność prywatną, i obowiązuje klasę robotników do płacenia tych tylko podatków, które prawem są ustanowione; przepisuje oraz sposób podawania skarg od municypalności na nadużycia. Po takim systemacie łagodności i sprawiedliwości można się wszystkiego dobrego spodziewać, a jeśli będzie ściśle do skutku przywieziony, w tym razie piękna wyspa Scio, odznaczająca się żyznością ziemi i przemysłem mieszkańców, powróci wkrótce do kwitnącego stanu, w jakim była przed 8 laty. Basza opatruje warowną w zboże, ryż i potrzeby wojenne. Od 2ch tygodni krąży fregata *Hellas* prawie ustawicznie przy wyspie Scio, i usiłuje dowiedzieć się, czyli Turcy nie przestali umacniać brzegów. Gdy jaki zbrotyny statek Grecki pokaże się, zaraz Turcy obawiają się trzeciej wyprawy, i spokojność mieszkańców bywa przerywana na dni kilka."

Vice-Admirał Francuzki *de Rigny* przybył d. 11 maja do *Smyrny* na brygu *Actéon*; a okręt liniowy *Conquérant* zostawił w *Vurla*. Wspomniany Vice-Admirał stanął w domu Jenerałnego Konsula Niderlandzkiego.

— Dnia 5 —

List z *Eginy* pod d. 29 kwietnia wyraża: — „Hrabia *Capodistrias*, Prezes nasz, znajduje się znowu od d. 19 b. m. w *Nauplii*. Gdy się tam udawał, towarzyszyły mu dwa okręty wojenne Rosyjskie, fregata *Helena* i bryg *Reval*. Okręty *Warspite* i *Juno* tu pozostały. Wczoraj dopiero okręt *Warspite* wypłynął ząd do *Nauplii*, towarzysząc fregacie *Isis*, na której Pan *Staines*, następca *Hamiltona* w dowództwie stanowiska w *Lewancie*, ma przybyć do Prezesa, który teraz zajmuje się najgorliwiej rozszerzaniem granic kraju w stronie północnej, i urządzeniem jego. Nie słysząc już wcale o układzie z Turkami. Nikogo nie obchodzi, czyli wystąpi ze *Stambułu* Biskupi Grecy przybyli do *Arti*, lub nie. Wszyscy ziomkowie nasi są przekonani, iż Turcy w teraźniejszy kampanii nie będą mogli działać zaczepnie, a nawet nie zdołają odeprzeć dzielnego uderzenia. Dla tego też Grecy prowadzą wojnę bez staczania wielkich bitew, co zapewne jest najprzystoijszém; usiłują szczególnie przecinać związek Turkom. Tym celem *Sachturis* trzyma Egipcyan w zamknięciu; *Church* stoi w *Zachodniej*, a *Ipsylanti* we *Wschodniej* Grecyi. Urządzenie w środku kraju idzie wprawdzie powoli, lecz zawsze postępuje. Teraz, kiedy *Romekoci* oddalili się z *Morei*, bo ostatni ich oddział wyszedł z *Koryntu*, pracuje Hrabia *Capodistrias* nad obmyśleniem dochodów, puszczać w dzierżawę dobra narodowe, lub je sprzedając. Z wysp można się spodziewać dwa razy tyle dochodu, co w roku zeszłym. Do banku narodowego wpłynęło 80,000 kolonnatów, co w tutejszym kraju jest ogromną summą. Nie podpada wątpliwości, iż Prezes, przy teraźniejszych funduszach, mógłby się do końca roku obyć bez wsparcia pieniężnego z obcych krajów."

OGŁOSZENIE

1 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie

świadczeń aresztanci, mianowicie: Bazyli Kibałko, Jan Dawidowicz, Cygani: Grzegorz Rublewski z żoną Anną i dziećmi synem Alexiejem 4ro i córką Teklą 17sto-letnią; Piotr Rublewski także z żoną Ulana i dziećmi synem Grzegorzem 6ścio- i córką Katarzyną 8mioletnią, Józef Markow i Afanasi Hryhorjew; z których pierwsi chociaż powiadali, że są włościanami: Kibałko tutejszej gubernii, Borysowskiego Powiatu, Obywatela Wołowicza; Dawidowicz, Niżehorodzkiej gubernii i powiatu, Obywatela Xięcia Piotra Grudzińskiego, i cygani mieszczanami tutejszej gubernii, Powiatowego miasta Rzeczy, lecz takie ich powiadanie po zabranej wyprawce w istocie niepotwierdziły się; Markow i Hryhorjew mieysca urodzenia i stanu swego nie pamiętają; na mocy Imiennego Naywyższego ukazu 23 lutego 1823 roku uznani za włóczegow i odesłani do Syberyi na zaludnienie. Przymioty pomienionych włóczegow: Kibałko wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy okrągłej czystej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie, wąsach i brodzie światłobłąd, od urodzenia lat 36; Dawidowicz wzrostu 2 arsz. 7 wiersz., twarzy podługowatej, nosa małego krótkiego, oczu szarych, włosów na głowie ciemnych, na wąsach i brodzie światłobłąd, od urodzenia lat 25; Grzegorz Rublewski wzrostu 2 arsz. 4½ wiersz., twarzy okrągławej, nosa długiego ostrego, oczu karych, włosów na głowie wąsach i brodzie ciemnobłąd, od urodzenia lat 60; Anna Rublewska wzrostu 2 arsz. 3½ wiersz., twarzy okrągłej ciemnej nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie czarnych, od urodzenia lat 35; Piotr Rublewski wzrostu 2 arsz. 2½ wiersz., twarzy okrągłej ciemnej, nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie wąsach i brodzie czarnych, na prawém oku bielmo, od urodzenia lat 43; Ułana Rublewska wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy okrągłej, nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie czarnych, na brodzie z prawej strony brodawka; Markow wzrostu 2 arsz. 5½ wiersz., twarzy okrągławej, nosa wielkiego, szerokiego, oczu szarych, włosów na głowie ciemnych, na wąsach i brodzie rudych, od urodzenia lat 48, i Hryhorjew wzrostu 2 arsz. 4½ wiersz., twarzy małej suchej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie ciemnych, na wąsach i brodzie błąd, od urodzenia lat 28; zatem jeśli pomienieni włóczęgi ukażą się do kogo należącymi, aby ten w prośbie o ich powrócenie postąpił podług istotnej mocy pomienionego ukazu. Dnia 16 czerwca 1828 roku.

Sowietnik i Kawaler Fribes.
Sekretarz F. Arcimowicz.
Naczelnik Stoła Zieniowicz.

Obserwacje meteorologiczne.	Czas obserwacji.		Wysokość Barom.		Wys. Ther. Réau.		Wiatry.		Odmiana w powiet.	
	d.	godz.	cal.	lin.	+	stopni				
	d. 22	godz. 2½ wiecz.	27	cal. 9,8 lin.	+	21,5	stopni	Zachodni	Pogoda	
	d. 23	— — —	27	— 10,5 —	+	22	— —	Zachodni	Pogoda	
	d. 24	— — —	27	— 9,2 —	+	25,5	— —	Południowy	Pogoda	
	d. 25	godz. 5 rano.	27	— 8,5 —	+	19,5	— —	Zachodni	Pogoda	

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakeyi.